

PSC: la batalla de les idees

A les portes del seu vuitè congrés, el PSC continua immersit en un procés de discussió intern, centrat en el model de partit, amb la possibilitat de fons de crear una alternativa progressista per a les eleccions del 1999. Les posicions continuen enfrontades.

Al PSC hi ha un objectiu clar, admès, sembla, per tots els sectors del partit: guanyar les eleccions del 1999. Però el consens s'acaba aquí. Per sota d'aquest objectiu, el debat anterior al congrés, previst per al mes d'octubre, demostra que hi ha dues maneres d'entendre com arribar-hi, amb qui, i amb quin model de partit. I, naturalment, al darrere d'aquestes posicions diferents, hi ha persones que discrepen. Darrere la batalla de les idees hi ha el conflicte entre persones, en aquest cas polaritzat entre Raimon Obiols, encara primer secretari, i Narcís Serra, ja anunciat com el seu successor. Tot això fa que el vuitè congrés del PSC sigui a hores d'ara un congrés obert.

Malgrat les crides a la unitat fetes per tercers dirigents, com Joaquim Nadal, o la proliferació de gestos públics de conciliació, els socialistes catalans encara no poden parlar d'un congrés d'integració. L'especificació externa de bona harmonia no impedeix que en les darreres executives del partit o, més dissimuladament, en les intervencions públiques, es palpi aquest clima de confrontació.

Dos elements denoten clarament que l'enfrontament encara és obert. D'una banda, l'aparició d'escrits alternatius a la ponència marc del congrés, signats en nom del Moviment Reformador del PSC, que agrupa una bona part dels partidaris de Raimon Obiols. I d'una altra, la negativa d'Obiols a acceptar la presidència del partit i, més enllà, la seva advertència

XAVIER GÓMEZ

sobre la possibilitat d'excloure's de la nova executiva del PSC que sortirà del vuitè congrés, i que previsiblement encapçalarà Narcís Serra. Obiols rebutja, almenys per ara, la presidència del PSC que li ofereix Serra –i Pasqual Maragall– perquè això el convertiria en un càrrec neutral i honorífic, sense marge d'actuació, cosa que personalment no accepta.

El primer secretari actual ha decidit no solament de ser part bel·ligerant en el procés de discussió pre-congressual sinó, a més, de condicionar la seva pertinença a la futura direcció del PSC a les reformes que es facin al partit, al grau de pluralitat i d'obertura que man-

tingui internament i a la forma com es vertebrí l'alternativa progressista del 1999. Naturalment, la possibilitat que Raimon Obiols quedi fora de l'executiva inquieta notablement Narcís Serra i el seu entorn, car difícilment es podrà visualitzar un congrés integrador amb Obiols fora de la direcció. Entre les condicions d'Obiols per a pertànyer a la nova executiva hi ha la de reduir el poder de l'aparell del partit, encapçalat per Josep Maria Sala, que és qui n'ha impulsat i precipitat el relleu com a primer secretari en favor de Serra. L'objectiu de Narcís Serra és d'aconseguir que el congrés que es farà a l'Hospitalet de Llobregat

Raimon Obiols i Narcís Serra continuen discrepant sobre l'orientació i el funcionament del PSC. El primer secretari ha advertit que podria negar-se a participar en la nova executiva sorgida del vuitè congrés, que Serra encapçalarà.

Joaquim Nadal ha demanat la fi de les hostilitats internes al si del PSC. L'alcalde de Girona té el suport de Serra per a repetir de candidat al 1999.

posi punt final a les discussions internes que han sacsejat el PSC des del congrés de Sitges i obri una etapa de relançament que condueixi els socialistes catalans al govern de la Generalitat. El futur primer secretari necessita, per tant, una resolució integradora d'aquest congrés, amb una direcció que reculli totes les sensibilitats. En aquests moments, això no és garantit.

Mapes diferents. Ara com ara hi ha dos temes de fons que separen encara Raimon Obiols de Narcís Serra, a més de les distàncies personals, prou evidents. N'és un el model de partit; i l'altre, la manera de bastir l'alternativa d'esquerres per a les eleccions autonòmiques del 1999. Sobre aquest últim punt, Obiols manifestava la setmana passada, en l'acte de presentació de la ponència marc, en què va intervenir al costat de Serra, que l'objectiu és clar, però que no ho és la ruta que hi porta. Per aconseguir aquest objectiu, afegia el primer secretari, cal trencar inèrcies "dins el partit i entre partits". Obiols i Serra tenen, ara com ara, un mapa diferent. Les diferències de projecte més palpables han sortit en la discussió de la ponència marc, que el sector del PSC acostat al primer

secretari considera insatisfactòria perquè no recull suficientment ni la necessitat de crear un nou projecte ampli ni una reforma prou profunda del PSC. Obiols defensa la creació d'un nou projecte que aglutini des de la pluralitat tot el centre-esquerra del país, cosa que no recull la ponència presentada.

La ponència fa una defensa del PSC com a eix del catalanisme progressista i crida a estructurar la nova majoria progressista al voltant d'aquest partit. "El PSC és l'eix d'aquest espai i fa una crida a crear entorn seu la majoria que s'expressa en el catalanisme de progrés". La ponència en cap moment no esmenta la necessitat d'establir aliances o acords amb les altres formacions d'esquerres. Reconeix que el catalanisme de progrés no és exclusiu del PSC,

redactat remarca que el nou projecte a impulsar va "de l'esquerra al centre i del centre a l'esquerra", i que ha d'aglutinar tot l'espai "plural" de les esquerres. A partir de l'afirmació de la identitat del PSC, proposa una obertura "decidida i generosa" i la "confluència" de projectes entre totes les persones i sectors que volen bastir aquesta alternativa de progrés a Catalunya. El text precisa que el que es proposa no és pas un pacte d'esquerres de "tall tradicional", sinó l'endegament d'un "moviment" que abasti tot l'arc de centre-esquerra, moviment que ha de tenir un "caràcter de projecte nacional".

El segon tema de debat és la reforma del PSC. Aquí també es parteix d'un consens sobre la voluntat de renovació del partit, però amb la diferència que els obiolistes el concreten i van més enllà del que recull la ponència marc o del que defensa Narcís Serra en les seves intervencions públiques. La renovació del partit és abordada per la ponència marc en un apartat breu, que recull una sèrie de mesures reformadores de caràcter general: aplicar el principi de subsidiarietat dins el partit, aprofundir la reforma democràtica, reforçant els mecanismes de participació dins el partit, i "permeabilitzar" l'organització per afavorir la seva relació amb la societat.

El document obiolista en canvi es mostra molt més crític amb el funcionament del partit i proposa reformes de caire més radical. El model de partit que proposen és un PSC que sigui un partit "en procés, no estàtic ni burocràtic, ni petrificat en les seves estructures, sinó fidel al seu codi genètic fundacional, un partit en constitució dinàmica i progressiva, sempre obert i sempre en desenvolupament constant". Els obiolistes adverteixen contra les "deformacions" que poden sofrir els partits, generades per les "oligarquies internes". Entre les mesures que proposen per reformar el PSC hi ha la supressió de la secretaria d'organització i la creació d'un règim d'incompatibilitats entre els càrrecs d'elecció popular i els càrrecs orgànics. També

La reunió que van mantenir a final de juny Obiols i Serra evidencià les diferències personals i polítiques que els separen.

però advoca perquè aquest partit "lideri" l'alternativa, recordant que "liderar no és imposar".

El sector que encapçala Raimon Obiols considera el primer capítol de la ponència "molt retòric i ambigu", i ja ha elaborat un text alternatiu dels apartats de la ponència que concerneixen l'estratègia a seguir per bastir aquesta alternativa progressista. D'entrada proposen, significativament, de canviar-ne el títol: substituir "El projecte socialista a Catalunya: el catalanisme de progrés" per "Un nou projecte per a Catalunya". El canvi no és solament formal. A més de fer desaparèixer el mot "socialista", implica assumir un compromís més enllà de la sigla de partit. Així, el

demanen que es reguli que les persones que treballen al partit amb contracte o prestant serveis no puguin ocupar cap càrrec intern dins l'organització ni ser escollits com a delegats al congrés. Aquestes mesures tenen per objecte de reduir el poder polític que l'aparell del PSC ha adquirit aquests darrers anys. Si no hi ha un pacte de darrera hora que ho eviti, moltes d'aquestes propostes poden arribar al debat congressual en forma d'esmenes, cosa que pot provocar un intens debat entre els sectors enfrontats.

Reunió Serra-Obiols. Raimon Obiols i Narcís Serra han intensificat aquests darrers dies les seves aparicions públiques, en algun cas junts; fins i tot es pot parlar d'un cert acostament, si més no en els discursos. Amb tot, això no vol pas dir que hagin superat les seves diferències. Ambdós dirigents van mantenir una reunió la darrera setmana de juny que, segons expliquen fonts del PSC, no va servir per acostar posicions. La reunió, considerada un "contacte poc formal", va fer evidents les diferències personals i polítiques que els separen. Serra ja coneix les condicions d'Obiols: reducció del poder de l'aparell, garantir la convivència dels sectors del partit, obertura del PSC a un alternativa plural d'esqueres, i autonomia del projecte socialista català respecte al projecte socialista espanyol. De les tres condicions, Serra ha respost afirmativament, amb matisos, a la segona. Les altres dues, segons les mateixes fonts, són les que actualment separen encara dos dirigents.

Aquesta ha estat, de moment, la darrera reunió. Això no treu que tercers dirigents, com Joaquim Nadal i Pasqual Maragall, maldin per buscar una solució integradora que permeti un congrés d'unitat. La solució que propugnen tots dos és que Serra ocupi la primera secretaria i Obiols la presidència. Però, en el cas de Maragall, les seves intervencions en el debat pre-congressual han estat escasses i puntuals, cosa sorprenent, per tal com és un dels dirigents del PSC que té més

autoritat moral i suport popular. Maragall, amic personal de Serra des de l'època universitària, es troba en una situació delicada, perquè, malgrat aquesta amistat, sintonitza amb la concepció d'Obiols de crear un moviment que aglutini tot l'espai de centre-esquerra, cosa que ell mateix propugna ja fa anys. A tot això, s'hi afegeixen les discrepàncies i les tensions que manté amb l'aparell de la federació barcelonina del PSC.

El paper de Maragall en aquest congrés, i en l'evolució futura del PSC en general, continua essent una incògnita, perquè, d'entrada, sembla que no encaixi en el repartiment de papers dels líders del PSC. Assegurada com sembla l'elecció de Serra com a primer secretari, aquest garanteix a Nadal la seva plaça de candidat del PSC a la presidència de la Generalitat en les eleccions del 1999. Si Maragall deixa, com ell ha anunciat, l'alcaldia de Barcelona, no té en prin-

cipi destinació política coneguda.

Encara hi ha, doncs, massa peces sense encaixar en aquest vuitè congrés del PSC. I tant les idees com les persones hauran d'encaixar abans del mes d'octubre vinent.

Pasqual Maragall ha intervingut poc en la polèmica. L'alcalde de Barcelona manté una actitud conciliadora.

Pere Martí

ACAMPADA
CONCERTS
 ARBÚCIES '96

19, 20 i 21
 de juliol de 1996

AL TALL

exCURSIONS

TALLERS

deBATS

FESTA

Ja T'ho Diré

Acampada + concerts + 2 menjars
 bo d'ajut 3.000 jirgoles

telèfon d'informació: (93) 451 83 96

JERC